

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 1227

гр. Благоевград, 29.11.2023 г.

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в закрито заседание на двадесет и девети
ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров

Членове: Владимир Ковачев

Георги Янев

като разгледа докладваното от Владимир Ковачев Въззивно гражданско дело
№ 20231200501146 по описа за 2023 година

съобрази следното:

А"ПИ"АПИ/, Б- седалище и адрес на управление гр.С., бул. М представлявана от Я.Й., председател на УС, обжалва решение № 620 от 26.09.2023 г., постановено по гражданско дело № 2281 от 2022 г. на Районен съд Благоевград. В жалбата се твърди, че атакуваното решение е неправилно. Не бил спазен материалният закон. Съществено били нарушени съдопроизводствените правила. Решението било и необосновано. То било постановено в противоречие на действителното правно положение. С отговора на исковата молба било направено възражение, че липсват данни застрахователният договор да е породил валидно действие съгласно общите условия за автомобилна застраховка „Каско+“ на ищеца. Не се установявало по делото валиден ли е бил към момента на ПТП застрахователният договор. Не били ангажирани доказателства, че застрахователната премия е била платена, поради което било оспорено от АПИ, че застрахователният договор е влязъл в сила съгласно изискването на чл. 351, ал. 3 от КЗ. Не били представени и доказателства за извършен оглед и заснемане на автомобила, като задължително условие за влизане в сила на застрахователния договор. Първоинстанционният съд не се произнесъл с решението си по тези възражения на АПИ. По делото била представена комбинирана застрахователна полица с № ***. В нея бил регламентиран начин на плащане - еднократно плащане, дължимо на съответната дата. Не били представени по делото доказателства за осъществено плащане на застрахователната премия. Периодът на застрахователното покритие бил определен и в чл. 351, ал. 1 от КЗ, където също било предвидено, че застрахователното покритие започва след заплащането на дължимата премия по договора или на първата вноска по нея. Плащането на застрахователната премия не било установено по делото. Не се установявало по делото процесният автомобил да е бил представен за оглед към датата на сключване на застраховката, поради което и не е била налице договорна обвързаност между ищцовото дружество и собственика на увредения автомобил. От представената застрахователна полица се установявало, че неразделна част към нея

били общите условия, протокол за оглед на МПС, анекси и документи за платена премия. Такъв оглед бил задължително условие за влизане в сила на застрахователния договор. Той не бил извършен. Подписан протокол за оглед не бил съставен и представен по настоящото дело. Застрахователната полица и общите условия изисквали съставянето на протокол за оглед, подписан от двете страни. Липсата на протокол за оглед предпоставяла някои от щетите да са били налични на автомобила още преди реализирането на процесното ПТП. Липсата на подписан протокол за оглед правела недействителен застрахователния договор, като неправилно районният съд приел, че е налице валиден договор. Първоинстанционният съд неправилно възприел, че са налице законовите предпоставки за суброгиране на застрахователя в правата на увреденото лице. По делото не се доказало наличието на предпоставките за заплащане на застрахователно обезщетение на собственика на застрахования автомобил, което било доказателство за ненадлежна суброгация на ищцовото дружество в правата на застрахования срещу деликвента. Отсъствието на предпоставките за надлежна суброгация на ищеца в правата на удовлетворения собственик на застрахования автомобил, чрез плащане на застрахователно обезщетение, обуславяло извод за неоснователност на предявения иск. Не можело да се приеме, че е налице действащ застрахователен договор към момента на настъпване на застрахователното събитие. В случая застрахователното обезщетение било платено от застрахователя на собственика на застрахования автомобил по невалиден застрахователен договор, т. е. при отсъствие на основание за плащане. В тежест на ищеца-застраховател било възложено, с доклада по делото, да докаже факта на сключване, между него и собственика на увредения автомобил, на валиден застрахователен договор, както и че същият е произвел действие, а не е бил прекратен, като ищецът следвало да установи дали са изпълнени особените изисквания за това и дали е внесена застрахователна премия от собственика на застрахованото имущество. В случая, към датата на застрахователното събитие, не бил налице действащ застрахователен договор между ищцовото дружество и застрахования, поради което дружеството заплатило обезщетението, което претендирало, без основание и не можело да се суброгира в правата на пострадалия срещу причинителя на вредата. В първоинстанционното решение съдът не се произнесъл мотивирано относно възражението на АПИ, че обезщетените щети представляват непокрит риск. С отговора на исковата молба, от АПИ било направено възражение, че увреждането на гуми и джанти не се покрива от застраховката „Каско+“ и не е включено в предмета на застрахователния договор. Оспорено било, че ако е платено застрахователно обезщетение, то е платено от ищеца на собственика на застрахования автомобил по непокрит от застрахователния договор риск, т. е. при отсъствие на основание за плащане. От приложената застрахователна полица се установявало, че застраховката е с клауза „Пълно каско“, съгласно общите условия за застраховка „Каско на МПС“. Увреждането на гумите и джантите не представлявало покрит от застраховката риск. Щетите по автомобила не се покривали от застраховката „Каско+“ и не били включени в предмета на застрахователния договор. Била налице възможност за отказване на заплащане на застрахователно обезщетение. Районният съд изцяло неправилно възприел, че в хода на производството се установява механизмът на ПТП. Представените от ищеца-застраховател и приети по делото частни документи били оспорени от АПИ и не установявали механизма на ПТП. Като частни документи, те представлявали само твърдения и не установявали вида и размера на щетите. По делото не се установявало, че произшествието е настъпило по описания начин. Не можела да се приеме за установена причинно-следствената връзка между обезщетените вреди и твърдяното произшествие, явяваща се необходим елемент от

правопораждащия регресното право фактически състав. Посредством ангажираните доказателства, ищецът не установявал по категоричен начин механизма на произшествието и причинната връзка между твърдените вреди и настъпилото ПТП. Водачът на автомобила заявил, че по време на движение в светлата част на деня не е виждал дупката и е преминал през нея. Той можел да възприеме препятствието на пътя и да реагира, като намали скоростта или заобиколи. Налице била безспорна причинна зависимост между виновното поведение на водача на автомобила, който го управлявал с несъобразена скорост, и настъпилия вредоносен резултат. От свидетелските показания се установявало, че шофьорът е нарушил чл. 20, ал. 1 и 2 от ЗДвП. Реализираното ПТП се дължало на движението на автомобила с несъобразена скорост и неуместните действия на водача. Налице била безспорна причинна зависимост между виновното поведение на водача на автомобила, който се движил с несъобразена с пътните и метеорологични условия скорост, и настъпилия вредоносен резултат. Случилото се ПТП било по вина на водача на автомобила и в резултат на шофирането му, което било несъобразено с пътната обстановка. Той се движил и с несъобразена скорост. Имало съпричиняване на вредите от страна на водача. Същият бил длъжен да възприеме пътната обстановка и да спре при възможна опасност на пътя. Районният съд неправилно придал значима доказателствена сила на показанията на разпитания свидетел. Водачът можел да види евентуалната неравност на правия участък от пътя през деня и да реагира, като предприеме спиране или заобикаляне, но не го направил. От протокола за ПТП не се установявал механизмът на ПТП. Протоколът нямал материална доказателствена сила относно описания в него механизъм на ПТП, тъй като представлявал заключение на съставителя му. Въпросният документ се ползвал с обвързваща материална доказателствена сила само относно удостоверените в него непосредствено възприети от длъжностното лице факти, относими за механизма на ПТП. Ищецът не доказал фактическия състав на непозволеното увреждане, а именно - причинната връзка между твърдяното противоправно бездействие на АПИ и настъпилите вреди. Ангажираните от него показания на свидетеля Стефанов също не установявали по категоричен начин механизма на ПТП. Вещото лице изготвило заключението си единствено по данни на застрахователя-ищец. Експертизата се основавала само на представените от ищеца писмени доказателства. Експертното заключение на вещото лице съдържало чисто теоретични заключения. От него не се установявало дали точно тези описани щети на автомобила са следствие на попадането му в конкретната дупка на пътя. То се градяло единствено на твърденията на ищеца и изявленията на застрахования, а не на обективни находки. Същото не почивало на никаква научна основа, а било съвсем спекулативно, тъй като липсвало физично и математично обосновано описание на предполагаемия механизъм, липсвали и точни параметри за възстановката му - вероятни дълбочина и размери на дупката, скорост на движение на автомобила, нямало обективна преценка на проявилите се механични и физични закони, възможностите за настъпване на описаните вреди и потвърждение или изключване на причинната връзка с твърдяното събитие. При това положение не можело да се приеме за непререшаемо доказано наличието на деликта. След като не било установено без съмнение присъствието на няколко от елементите на сложния фактически състав на нормата на чл. 49 от ЗЗДог - начинът на възникване на твърдяната вреда, причинната връзка между нея и виновното противоправно поведение на служители на ответника, на които той е възложил определена работа, както и въобще такова поведение - то не бил настъпил и правопораждащият притезанието факт. Основната причина за настъпване на твърдените вреди било единствено виновното поведение на водача на автомобила, като действията му представлявали

груба небрежност и били основание за непокриване на настъпилите щети. Изключителната вина на водача била основание за изключване на отговорността на АПИ. Моли се за отмяна на обжалваното решение и отхвърляне на предявените искове.

„ДЗИ - О., седалище и адрес на управление гр. София, р-н „Т“, бул. „В“ №, представлявано от К Х Ч и Б А В, е подало отговор на жалбата, в който излага аргументи за нейната неоснователност. Атакуваното решение било валидно, допустимо и правилно. Районният съд правилно възприел фактите по делото и приложил релевантните правни норми. От събраните по делото доказателства се установили всички предпоставки на чл. 410 от КЗ. Налице било валидно застрахователно правоотношение по имуществена застраховка „Каско“ по отношение на увредения автомобил. Настъпило било вредоносното събитие. Същото представлявало покрит риск по застраховката. От приетата и неоспорена автотехническа експертиза се установил размерът на причинените вреди, който отговарял на изплатеното застрахователно обезщетение. По делото не се спорело, че отговорност за причинените вреди носи ответникът - АПИ, на когото било възложено поддържането на пътя. Неоснователни били оплакванията на ответника относно механизма на ПТП. От протокола за ПТП, свидетелските показания и експертизата, при условията на пълно и главно доказване, същият бил установен. Вредите настъпили вследствие на попадане в необезопасена и несигнализирана дупка на пътното платно, отговорност за чието поддържане носел жалбоподателят. Неоснователно било и възражението за съпричиняване. Ответникът не представил никакви доказателства за съпричиняване на вредите поради несъобразяване на пътната обстановка и скоростта. Съгласно разпоредбата на чл. 20, ал. 2 от ЗДвП, водачите на пътни превозни средства били длъжни, при избиране скоростта на движението, да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, и с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие, като предвидимо било само това препятствие, което закономерно можело да се очаква. За предвидимо препятствие не можело да става дума в настоящия случай, тъй като не можело да се очаква, че по пътищата на страната с републиканско значение има препятствия от такъв характер. Ответната страна по делото, чиято била доказателствената тежест, не ангажирала никакви доказателства относно твърдението си за причинна връзка между поведението на водача на автомобила и вредоносния резултат. Напротив - ответникът бил този, който бездействал, като не поставил знак за ограничаване на скоростта и сигнализация за наличието на препятствие, което да бъде заобиколено. Възраженията за липса на валидно застрахователно правоотношение поради неплащане на застрахователната премия, несъставяне на документ за оглед и незаснемане на автомобила, се правели за пръв път пред въззивната инстанция. В срока за отговор на исковата молба по чл. 131 от ГПК, такива твърдения и възражения не били въведени, поради което разглеждането им в настоящото производство се явявало недопустимо. Те били и неоснователни. Видно от представената по делото сметка № *** от 09.06.2021 г., цялата дължима премия, в размер на 1173,37 лв., била изплатена на 09.06.2021 г. Това се потвърждавало и от приложения по делото ликвидационен акт от 19.10.2021 г., в който било отбелязано заплащането на посочената сума. Цитираните документи, в които било материализирано изявлението на застрахователя относно получаването на сумата, представлявали извънсъдебно признание на този факт. Същият бил неизгоден за кредитора по застрахователното правоотношение, поради което имал висока доказателствена стойност. Следвало да се има предвид, че посочените документи не са оспорени от ответника. С отговора на въззивната жалба се

прави и изрично признание на изплащането на застрахователната премия. Неоснователно било и възражението за липса на представени доказателства за оглед и заснемане на автомобила. Съгласно представеното предложение-въпросник, с процесната полица се продължавало застрахователното покритие. В този случай оглед и заснемане на автомобила се изисквали по преценка на застрахователя и се отбелязвали в самата полица /раздел I, т. 3.9 от общите условия/. Видно от застрахователния договор, в условията за влизането му в сила подобно изискване липсвало. Неправилно било и твърдението на жалбоподателя, че процесното събитие не представлява покрит застрахователен риск. Съгласно отбелязаното в полицата, застраховката била сключена при клауза „Пълно каско“. Тази клауза обхващала рисковете, посочени в клауза „Супер“, в която пък бил включен рискът „ПТП“ /раздел II, т. 2.1.3/. Съгласно раздел I, т. 14 от общите условия, пътно-транспортното произшествие /ПТП/ било неочаквано събитие, възникнало в процеса на движение или в паркирано състояние на застрахованото МПС, което е предизвикало повреда на МПС и/или други имуществени или неимуществени вреди. Преминаването през дупка, при което се увреждат части по автомобила, представлявало именно такова събитие. Моли се за потвърждаване на обжалваното съдебно решение.

Жалбата и отговорът са редовни и допустими.

Страните не са направили процедурни и доказателствени искания.

Следва да се насрочи и проведе открито заседание на въззивната инстанция.

Воден от изложеното и на основание чл. 267 от ГПК, окръжният съд

ОПРЕДЕЛИ:

НАСРОЧВА открито съдебно заседание по делото, което да се състои на 18.01.2024 г. и да започне в 09:00 ч.

ДА СЕ ПРИЗОВАТ страните, чрез *** Би адвокат Г. Я., като им се връчат и копия на настоящия съдебен акт, а на въззивника - и екземпляр от отговора на жалбата и приложенията към същия.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____